

Provning av HEVA strip tillage inom projekt 5T på Gretelund 2014

Testing of HEVA strip tillage within project 5T at Gretelund 2014

Robert Olsson

Robert.olsson@nordicbeetresearch.nu

Tel: +46 709 53 72 60

NBR Nordic Beet Research Foundation (Fond)

DK: Højbygårdvej 14, DK-4960 Holeby

SE: Borgeby Slottsväg 11, SE-237 91 Bjärred

Phone: +45 54 60 14 40

www.nordicbeet.nu/

Provning av HEVA strip tillage inom projekt 5T på Gretelund 2014

Robert Olsson, robert.olsson@nordicbeetresearch.nu

Slutsatser

- Försöket gav en mycket hög biologisk rot- och sockerskörd i november på nivån 125 ton betor/ha och 21 ton socker/ha.
- De båda försöksleden djupluckring och stip tillage kunde statistiskt inte skiljas åt i vare sig rot- eller sockerskörd.

Summary

- The trial gave a very high biological beet and sugar yield/ha on the level 125 ton beet/ha and 21 ton sugar/ha.
- There were no statistical differences in beet or sugar yield between the two tested cultivation systems: deep cultivation to 25 cm and strip tillage down to 30–35 cm.

Inledning

Henrik Nilsson, Gretelund, ville inför betåret 2014 prova strimbearbetning (strip tillage) i jämförelse med sin traditionella bearbetning med kultivator på våren.

Material och metoder

Försöket genomfördes som ett strimförsök i full praktisk skala. En yta på några hektar kördes enligt strip tillage-konceptet och på båda sidor om såddes betor enligt gängse system för gården.

bearbetning standard Gretelund											
7901	7913	7925		7903	7915	7927		7905	7917	7929	bricknummer
Sjun1	Ssep1	Snov1		Sjun2	Ssep2	Snov2		Sjun3	Ssep3	Snov3	6 raders bredd
Hjun1	Hsep	Hnov1		Hjun2	Hsep2	Hnov2		Hjun3	Hsep3	Hnov3	6 raders bredd
7902	7914	7926		7904	7916	7928		7906	7918	7930	bricknummer
bearbetning HEVA strip tillage Gretelund											
7907	7919	7931		7909	7921	7933		7911	7923	7935	bricknummer
Hjun4	Hsep4	Hnov4		Hjun5	Hsep5	Hnov5		Hjun6	Hsep6	Hnov6	6 raders bredd
Sjun4	Ssep4	Snov4		Sjun5	Ssep5	Snov5		Sjun6	Ssep6	Snov6	6 raders bredd
7908	7920	7932		7910	7922	7934		7912	7924	7936	bricknummer
bearbetning standard Gretelund											

På båda sidor gränsen, på såväl vänster som höger sida, anlades parceller om två rader, nio meter långa. Tre par placerades på vardera sidan, totalt alltså sex upprepningar per led.

Strimbearbetningen liksom sådd gjordes med en GPS-RTK-utrustad traktor. Fältet harvades en gång mellan stripbearbetningen och sådden.

Försöksplan

Led 1. Konventionell

- 13/3 Gödseltunna – ramp – svin – flyt
- 13/3 Myllning gödsel – Amazone Catros
- 22/3 Gödsling – Bogballe – Axan 27-4 – 200 kg/ha
- 29/3 Alvluckring – Simba – 25 cm djupt
- 31/3 Såbäddsberedning – Väderstad NZ – med vält
- 1/4 Sådd – Kverneland Monopill disc

Led 2. Strip tillage

- 13/3 Gödseltunna – ramp – svin – flyt
- 13/3 Myllning gödsel – Amazone Catros
- 22/3 Gödsling – Bogballe – Axan 27-4 – 200 kg/ha
- 29/3 Strip tillage HEVA – 30–35 cm djupt
- 31/3 Såbäddsberedning – Väderstad NZ – med vält
- 1/4 Sådd – Kverneland Monopill disc

Avläsningar, bedömningar, mätningar

Planträkning med skörd av både blast och beta genomfördes enligt gängse metodik för 5T-projektet, innebärande skörd i mitten av juni, september och november. Analys av betkvalitet vid provtvätten i Örtofta gjordes vid skörden i september och november.

Resultat och diskussion

Betorna utvecklades mycket väl i båda leden utan påtagligt iakttagbara skillnader någon gång under perioden från sådd till skörd.

Strip tillage-konceptet fungerade utan problem vid sådden.

Siffrorna i tabell 1–7 visar inte heller några säkra skillnader mellan bearbetningssätten.

Redovisade värden för rotskörd är utan kontraktskorrigeringar i form av administrativt avdrag på nettovikten (3,65 %) och korrigerad sockerhalt (-0,18 %)

Tabell 1. Uppkomstdata

Led	Åtgärd	Plantantal	Datum	Fröavstånd	Plantantal	Uppkomst	2 nd gen	Datum
		1000 pl/ha		cm	1000 pl/ha	%	%	
1	S- Std	45 833	21-apr	19,6	94,7	93	0,6	01-jun
2	H - strip	47 222	21-apr	19,6	94,2	92	0,9	01-jun

Tabell 2. Plantantal och vikt av blast och rot den 19 juni

Led	Åtgärd	Plantantal	Vikt rot /beta	Vikt blast/beta	Vikt rot	Vikt blast	Datum
		1000 pl/ha	g/beta	g/beta	ton/ha	ton/ha	
1	S- Std	94	121,5	317,4	11,4	29,9	19-jun
2	H - strip	93	121,6	338,3	11,3	31,5	19-jun

Tabell 3. Plantantal, blast- och betdata från skörd den 16 september

Led	Åtgärd	Plantor	Blasthöjd	Blast	Grenighet	Betvikt,g		Datum
		1000 pl/ha	cm	g/beta	1-9	minsta	största	
1	S- Std	93	63	554	7,7	595	2064	16-sep
2	H - strip	90	61	574	7,9	685	2148	16-sep

Tabell 4. Kvalitetsdata från skörd den 16 september

Led	Åtgärd	S-halt	Blåtal	Kalium	Natrium	Betor	Socket		Ts halt	Datum
		%	mg/100 g beta	mM/100 g beta	ton/ha	ton/ha	rel		%	
1	S- Std	15,9	11	3,1	1,0	111	17,57	100	21,3	16-sep
2	H - strip	15,9	11	3,1	0,9	112	17,75	101	21,1	16-sep

Tabell 5. Minsta och största betor vid skörd den 9 november

Led	Åtgärd	Betvikt,g		Datum
		minsta	största	
1	S- Std	633	2246	09-nov
2	H - strip	716	2442	09-nov

Tabell 6. Betvikt och kvalitet vid skörd den 9 november

Led	Åtgärd	S-halt	Blåtal	Kalium	Natrium	Betor	Socket		Ts halt	Datum
		%	mg/100 g beta	mM/100 g beta	ton/ha	ton/ha	rel		%	
1	S- Std	16,7	20	2,9	0,7	126,1	21,1	100	22,9	09-nov
2	H - strip	16,5	20	2,9	0,7	124,9	20,6	98	23,3	09-nov

Skördenivån blev den högst uppmätta i försök i landet under 2014 med 126 ton betor/ha. Med en sockerhalt på 16,7 % gav det djupkultiverade ledet en sockerskörd på runt 21,6 ton socker/ha. Tillväxten från den 19 september till den 9 november blev 3,5 ton socker/ha vid djupkultivering och 2,8 ton/ha efter strip tillage.

Tabell 7. Sockerskörd i september och november

	September				November			
	Root		Sugar		Root		Sugar	
	t/ha	%	t/ha	rel	t/ha	%	t/ha	rel
Std	111	15,9	17,6	100	126	16,7	21,1	100
Strip	112	15,9	17,8	101	125	16,5	20,6	98

Tabell 8 redovisar skörd och tillväxt mellan de två skördetidpunkterna för enskilda försöksrutor.

Vid skörden i september skiljer det 10 ton i rotskörd mellan högsta och lägsta skörd. Den första upprepningen sticker ut med lägre rotskörd och högre sockerhalt. Till-sammans hänger sockerskörd dock med bra med en variation mellan parcellerna från 16,9 till 18,0 ton/ha. De båda försöksleden ligger mycket nära varandra och det går inte att sätta den ena framför den andra.

Skörden i november når som högst 131 ton betor/ha. Med undantag för den första Simbarutan ligger alla parceller i intervallet 120–130 ton/ha.

Noteras kan att strip tillage nu vid skörden i november ligger något under standardledet i såväl rot- som sockerskörd. Vid skörden i september gällde motsatsen.

Det innebär att tillväxten generellt sett varit lite lägre i strip tillage-ledet. Sett över alla sex upprepningarna är skillnaden dock inte statistiskt signifikant säkerställd. Det beror till stor del på siffrorna från första upprepningen. Denna låg på en backe med lättare jord. Det syntes tydligt i form av mindre blast. Här gav strip tillage klart högre tillväxt än standardledet, 3,5 mot 1,7 ton socker/ha.

Tabell 8. Sockerskörd och tillväxt per parcell i de sex upprepningarna

Led/upprepning	19-sep			09-nov			Tillväxt sept - nov		
	ton B/ha	ton S/ha	Pol,%	ton B/ha	ton S/ha	Pol,%	diff tonB/ha	diff ton/S/ha	diff Pol, %
Simba djup 1	105,3	18,0	17,1	113,7	19,7	17,4	8,33	1,73	0,27
HEVA strip 1	103,2	17,7	17,2	125,0	21,3	17,0	21,83	3,53	-0,18
Simba djup 2	112,2	17,0	15,2	133,3	21,5	16,2	21,17	4,50	0,96
HEVA strip 2	114,5	17,7	15,5	128,5	21,5	16,7	14,00	3,77	1,25
Simba djup 3	109,8	16,9	15,4	127,2	20,6	16,2	17,33	3,71	0,82
HEVA strip 3	112,7	17,5	15,6	124,3	20,4	16,4	11,67	2,90	0,87
Simba djup 4	113,3	17,7	15,6	130,7	22,4	17,1	17,33	4,71	1,54
HEVA strip 4	112,7	17,6	15,6	120,8	19,7	16,3	8,17	2,06	0,65
Simba djup 5	112,7	18,2	16,1	126,0	21,2	16,8	13,33	3,02	0,69
HEVA strip 5	113,2	17,9	15,8	122,5	20,0	16,4	9,33	2,15	0,55
Simba djup 6	111,2	17,7	15,9	126,0	21,1	16,7	14,83	3,38	0,81
HEVA strip 6	113,2	18,0	15,9	128,0	20,5	16,1	14,83	2,54	0,14
Simba djup 1-6	110,8	17,6	15,9	126,1	21,1	16,7	15,4	3,5	0,8
HEVA strip 1-6	111,6	17,8	15,9	124,9	20,6	16,5	13,3	2,8	0,5

Foto

HEVA strip tillage

Simba djupkultivering

Vy från ovan den
19 juni

En hel del betor
uppvisade denna
typ av håligheter

Välutvecklad blast
och god rotform i
båda leden

Skördade betor
den 19 september

Djupkultivering till
vänster och strip
tillage till höger om
pinnen

HEVA strip tillage

Simba djupkultivering

Blasten angripen av diverse bladsvampar vid skörden den 9 november, trots två behandlingar

Blasten den 9 november

Perfekt rotform och inget fel på storleken heller

Skördade betor från 6 kvadratmeter den 9 november. Nivå 125 ton/ha

Borgeby den 13 april 2015

Robert Olsson
Projektledare NBR